

25^η Μαρτίου 2021

Λουδοβίκος Λιπαρίνι, «Ο θάνατος του Μάρκου Μπότσαρη»

**Οι μαθητές γιορτάζουν τα 200 χρόνια από την
επανάσταση του 1821**

**ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**

Φυτοπούλου Αλεξάνδρα (ΠΕ70)

Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου, 2^{ου} ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ιονίων Νήσων

Περιεχόμενα

Μελέτη ιστορικών πηγών	3
Τοπικές Επισκέψεις – Εκπαιδευτικές δράσεις	3
Ιστορικοί Παραλληλισμοί	4
Προσεγγίσεις Αισθητικής Αγωγής (Παραστατικές πηγές)	5
Α. Ζωγραφικοί πίνακες (ερμηνεία)	5
Β. Μουσική:	7
Γ. Θέατρο- Κινηματογράφος-Ντοκιμαντέρ:	8
Δημιουργική Γραφή	9
Σχολική βιβλιοθήκη (ή δραστηριότητες φιλιαναγνωσίας)	9
ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ	11
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ)	11
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821.....	12
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ 2020-2021	13

Μελέτη ιστορικών πηγών

A) Σχολικό βιβλίο Ιστορίας της ΣΤ΄ Τάξης.

- ✓ **Γραπτές πηγές:** Περιλαμβάνονται κείμενα σύγχρονα των γεγονότων που αναλύονται. Οι πληροφορίες των πηγών συνδυάζονται με την αφήγηση, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του πνεύματος της εποχής.

Ενδεικτικά θέματα εμβάθυνσης:

- ✓ Από τον Διαφωτισμό και τη Γαλλική Επανάσταση στην Επανάσταση του 1821.
- ✓ Ιστορία Ελληνικού έθνους, Απομνημονεύματα Μακρυγιάννη, Απομνημονεύματα Κολοκοτρώνη.
- ✓ Οι εμφύλιες διαμάχες και οι τοπικιστικές αντιθέσεις.
- ✓ Ιστορική γραμμή.
- ✓ Δημοτικό τραγούδι: (π.χ. θεματολογία, στίχος ιαμβικός 15σύλλαβος, ρυθμική απαγγελία, εύρεση (ή και) σύνθεση δημοτικών τραγουδιών, δραματοποίηση κλπ.).
- ✓ Θρησκευτική, πνευματική και καλλιτεχνική ανάπτυξη εκείνης της εποχής.

B) Παραστατικές πηγές

(Γίνεται αναφορά παρακάτω στην Αισθητική Αγωγή και στις πηγές μελέτης για τον/την εκπαιδευτικό).

Γ) Εκπόνηση σχεδίων εργασίας τοπικής ιστορίας.

- ✓ Η καθημερινή ζωή στα χρόνια της επανάστασης (τοπική ιστορία).
- ✓ Ο αγώνας στη θάλασσα.
- ✓ Μικρά αφιερώματα στους Ζακυνθινούς ποιητές, Σολωμό και Κάλβο.
- ✓ Αφιέρωμα Φιλέλληνας: Ο Λόρδος Βύρωνας κι η Ζάκυνθος (Κεφαλλονιά).
- ✓ Μνημεία, αγάλματα του τόπου μου.

Τοπικές Επισκέψεις – Εκπαιδευτικές δράσεις

- **Διδακτικές (τοπικές) επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς τόπους (Ζάκυνθος)**
- ✓ Επίσκεψη στο λόφο του Στράνη.
- ✓ Μουσείο Σολωμού και επιφανών Ζακυνθίων.

(ΣΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑ 2021: 15/11/2021 (επόμενο σχολικό έτος),

περιλαμβάνεται εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Τα χειρόγραφα και οι παρτιτούρες του Μουσείου μιλούν για την Επανάσταση».

- ✓ Επίσκεψη σε λαογραφικό μουσείο (παραδοσιακές φορεσιές κι όπλα της εποχής).
- ✓ Δράσεις της Ξενοπούλειου βιβλιοθήκης, σε συνεργασία με την Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων, κα Άντα Κατσαΐτου.
- ✓ **Σύλλογος Φίλων της Ξενοπούλειου Βιβλιοθήκης σε συνεργασία με τον Σύλλογο Εκπαιδευτικών Π.Ε. Ζακύνθου "Δ. Σολωμός"**: «Η συνέλευση των παιδιών. Τα πρώτα βήματα άσκησης στη δημοκρατία» (κύκλος διαδικτυακών συναντήσεων με εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).
- ✓ Καταγραφή μνημείων του τόπου μου, ονόματα ιστορικών δρόμων.

Ιστορικοί Παραλληλισμοί

Ενδεικτικά:

- ✓ Παραλληλισμός ηρωικών πράξεων της επανάστασης του 1821, με ανάλογες στάσεις που τήρησαν οι Έλληνες αγωνιστές σε παλιότερες ιστορικές περιστάσεις (π.χ. Μάχη Θερμοπύλων).

[Εκπαιδευτικό σενάριο στον Αίσωπο](#) ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ - Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ '21 (Δημιουργός: ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΔΡΟΥΓΚΑΣ)

- ✓ Η ομοιότητα με το ύφος των Αναγνωσμάτων από το Άξιον Εστί του Οδυσσέα Ελύτη:

«Και επειδή σίμωνε η μέρα που το Γένος είχε συνήθιο να γιορτάζει τον άλλο Σηκωμό, τη μέρα πάλι εκείνη ορίσανε για την Έξοδο. Και νωρίς εβγήκανε καταμπροστά στον ήλιο, με πάνου ως κάτου απλωμένη την αφοβιά σαν σημαία, οι νέοι με τα πρησμένα πόδια που τους έλεγαν αλήτες. Και ακολουθούσανε άντρες πολλοί, και γυναίκες, και λαβωμένοι με τον επίδεσμο και τα δεκανίκια. Όπου έβλεπες άξαφνα στην όψη τους τόσες χαρακιές, που 'λεγες είχανε περάσει μέρες πολλές μέσα σε λίγην ώρα.»

Το *Ανάγνωσμα Τρίτο* με τον τίτλο *Η Μεγάλη Έξοδος* από τα *Πάθη του Άξιον Εστί*, έχει ως θέμα τη μεγάλη εκδήλωση διαμαρτυρίας που έγινε στην Αθήνα με την ευκαιρία του απαγορευμένου εορτασμού της 25ης Μαρτίου 1942.

- ✓ Η μεγάλη έξοδος του Μεσολογγίου: Παραλληλισμοί με παραδείγματα νεότερης ιστορίας, όπου οι άνθρωποι αναγκάζονται να πραγματοποιήσουν «έξοδο» για διαφορετικούς λόγους.

Προσεγγίσεις Αισθητικής Αγωγής (Παραστατικές πηγές)

Α. Ζωγραφικοί πίνακες (ερμηνεία)

Οπτικές πηγές του σχολικού εγχειριδίου.

Το εικονογραφικό υλικό, βρίσκεται τοποθετημένο, στην αρχή και στο τέλος κάθε κεφαλαίου, πηγάζει από την αφήγηση και συμβάλλει στη σφαιρική κατανόηση των ιστορικών γεγονότων. Η Ιστορία είναι αφήγηση, είναι εξερεύνηση, είναι γνώση του παρελθόντος κι ως εκ τούτου, **η στείρα απομνημόνευση είναι αναγκαίο να αποφεύγεται.**

Ενδεικτικά σχέδια εργασίας:

- ✓ Αφιέρωμα στον Βαυαρό φιλέλληνα Καρλ Κρατσάιζεν [Ο «φωτογράφος» των ηρώων του '21](#)
- ✓ Αφιέρωμα στον Γερμανό ζωγράφο Peter von Hess (Πέτερ Φον Ες), τον ζωγράφο που απαθανάτισε τις ιστορικές στιγμές της Ελληνική επανάστασης του 1821.

[ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ](#)

(π.χ. σελ. 98, Ιστορία ΣΤ΄ Τάξης: «Η ελληνική σημαία υψώνεται στην Τριπολιτσά»)

- ✓ Η Γυναίκα στην επανάσταση του 1821 (μέσα από πίνακες ζωγραφικής).
- ✓ Πρόταση από τη δασκάλα του 3^{ου} Δ.Σ. Ζακύνθου, κα Κουτουλογένη Σπυριδούλα, όπως προέκυψε κατά τη διάρκεια των ατομικών τηλεδιασκέψεων μέσω skype (σχολ. έτος 2018-2019). Κεφάλαιο 12, Ιστορία της ΣΤ΄ Τάξης: «Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο- Ο Παπαφλέσσας». Εναλλακτική διδακτική προσέγγιση (διαφοροποιημένη διδασκαλία) μέσα από τον πίνακα ζωγραφικής του βιβλίου και του σχετικού λογοτεχνικού κειμένου.

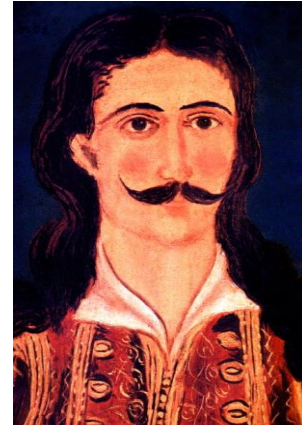
«Το φίλημα», ελαιογραφία του Ανδρέα Γεωργιάδη, ο οποίος εμπνευσμένος από τα γεγονότα στο Μανιάκι φιλοτέχνησε το φιλί που έδωσε ο Ιμπραήμ στον Παπαφλέσσα, ως ένδειξη σεβασμού στον εχθρό. (Βιβλίο Ιστορίας Στ΄ Τάξης, σελ. 114).

- ✓ Μ. Μητσάκης, *Το Φίλημα*
[Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε' & ΣΤ΄ Τάξης](#)

Μητσάκης, [Κείμενο για τον εκπαιδευτικό](#)

- ✓ Η Επανάσταση του 1821 μέσα από τα έργα του Θεόφилου

Ενδεικτικό παράδειγμα: Ζητάμε από τα παιδιά να παρατηρήσουν τους πίνακες και να περιγράψουν τι βλέπουν (ρούχα, μακρυά μαλλιά, φέσι, χρώματα, όπλα κλπ.). Βρίσκουν άλλους πίνακες με τους ίδιους ήρωες και τους συγκρίνουν (ομοιότητες – διαφορές). Τα προτρέπουμε να εκφραστούν και γραπτά για τον αγαπημένο τους ήρωα ή να βρουν (να γράψουν) ένα ποίημα για τον ήρωά τους, να δημιουργήσουν λεύκωμα με τους ήρωες και τις ηρωίδες του 1821.

Απαντήσεις σε ερωτήματα για το ντύσιμο και τον οπλισμό την εποχή της Επανάστασης του 1821 θα βρείτε στο βιβλίο του ιστορικού κ. [Τάκη Λάππα](#) .

- ✓ Το '21 αλλιώς: Ιδέα από το [«Η Ελληνική Επανάσταση με φιγούρες και διοράματα PLAYMOBIL»](#)

Ενδεικτική πρόταση: Τα παιδιά ζωγραφίζουν, φτιάχνουν αφίσες ή ντύνουν με χειροποίητες φορεσιές της εποχής, τους αγαπημένους τους ήρωες playmobil. Με την κατάλληλη επεξεργασία των ζωγραφιών, παίζουν **θέατρο σκιών** με τις φιγούρες τους.

Αξιοποίηση συμμετρίας (παράδειγμα από την αφίσα του Κολοκοτρώνη)

B. Μουσική:

- ✓ Ο Εθνικός μας Ύμνος. Διονύσιος Σολωμός (μελοποίηση Νικόλαος Μάντζαρος).
- ✓ «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» του Σολωμού, μελοποιημένοι από τον Μαρκόπουλο.

Το 1977 ο Γιάννης Μαρκόπουλος, ένας εκ των κορυφαίων Ελλήνων συνθετών, μελοποίησε ένα μέρος από το θρυλικό ποιητικό έργο, «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι»,
Ενδεικτικά: «Άκρα του τάφου σιωπή» τραγουδά [Νίκος Ξυλούρης](#)

- ✓ Μελοποιημένα δημοτικά τραγούδια

Ενδεικτικά: Έχε γεια καημένε κόσμε ή [Ο χορός του Ζαλόγγου](#)

- ✓ Κλέφτες και αρματολοί.

Ενδεικτικά: [«Κλέφτικη ζωή»](#), Λουκιανός Κηλαηδόνης, άλμπουμ «αχ! Πατρίδα μου γλυκειά...»

Βιβλιοθήκη Λιβαδειάς: [Σαραντα παλικάρια από τη Λιβαδειά....](#) (Στέλιος Καζαντζίδης)

- ✓ Εκμάθηση παραδοσιακών χορών.

Ενδεικτικά: [Μανώλης Μητσιάς - Τσάμικος \(Χατζηδάκης - Γκάτσος\)](#)

- ✓ Σύγχρονα τραγούδια με αναφορές στο 1821.

Π.χ. **«Να 'τανε το '21»**

Συνθέτης: Κουγιουμτζής Σταύρος

Στιχουργός: Τσώτου Σώτια

«Δέκα Παλικάρια»

Συνθέτης: Λοΐζος Μάνος

Στιχουργός: Παπαδόπουλος Λευτέρης

✓ **Ανθολόγιο ποιημάτων για το 1821.**

Ενδεικτικά: «Έλληνες φιλ' Έλληνες» Ο Σταμάτης Χατζηευσταθίου στο έργο του «Έλληνες φιλ' Έλληνες», επιλέγει μια σειρά από ποιήματα, που υμνούν την Ελλάδα και εξάγουν τους αγώνες της για ελευθερία και δικαιοσύνη.

Ενδεικτική επιλογή από τον δίσκο:

Αριστοτέλης Βαλαωρίτης [Ο βράχος και το κύμα \(μελοποίηση\)](#)

Μουσική: Σταμάτης Χατζηευσταθίου

Ερμηνεία: Γιάννης Κότσιρας

Σύνδεσμος playlist όπου μπορείτε να ακούσετε ολόκληρο τον δίσκο (κυρίως **για εκπαιδευτικούς**). ['Έλληνες φιλ' Έλληνες](#)

- Από τη Βυζαντινή στην Οθωμανική αυτοκρατορία

[«Θα 'ρθεις σαν αστραπή»](#), Σταμάτης Σπανουδάκης- δίσκος «Μαρμαρωμένος Βασιλιάς».

Τραγούδι που μας καθήλωσε στη γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου (σχολ. Έτος 2017-2018), από τους μαθητές και τις μαθήτριες της ΣΤ' Τάξης του 3^{ου} Δ.Σ. Αργοστολίου).

Τα 4B αναφέρονται στη σημαία της αυτοκρατορίας γνωστή κι ως η "σημαία του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου".

Βασιλεύ Βασιλέων Βασιλεί Βοήθει = Βασιλιά των Βασιλέων (δλδ. Χριστέ), βοήθα το βασιλιά (δλδ. τον Βυζαντινό αυτοκράτορα).

Γ. Θέατρο- Κινηματογράφος-Ντοκιμαντέρ:

(Υλικό από τις ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα)

✓ Το μεγάλο μας Τσίρκο, Ιάκωβος Καμπανέλλης [«Οι μεγάλες Δυνάμεις»](#)

✓ Το μεγάλο μας Τσίρκο, Ιάκωβος Καμπανέλλης [Ο Καραγκιόζης Βασιλιάς](#)

✓ Σφαγή της Χίου

["Μάγκας"](#) Π. Σ. Δέλτα (απόσπασμα)

✓ Πρώτη πολιορκία Μεσολογγίου

["Μάγκας"](#) Πηνελόπη Δέλτα (απόσπασμα)

✓ Επανάσταση του '21 κι ελληνικός κινηματογράφος.

✓ [Εκπαιδευτική τηλεόραση](#) και [ertflix.gr](#)

Από το μενού επιλέγω αναζήτηση, βάζω ως λέξη κλειδί 1821 και βλέπω τα αποτελέσματα [ertflix.1821](https://www.ertflix.com/1821)

Δημιουργική Γραφή

- ✓ Προτάσεις δημιουργικής γραφής με θέμα την επανάσταση του 1821, από ομάδα συναδέλφων – συμφοιτητών κατά τη διάρκεια της φοίτησής μας στο διδασκαλείο «ΓΛΗΝΟΣ» του ΑΠΘ (2007).

Πράξεις ηρωισμού στην Ελληνική Επανάσταση του 1821

- ✓ Ιδέα δημιουργικής γραφής βασισμένη σε παλαιότερο **διαγωνισμό διηγήματος με τίτλο 1 φράση και 821 λέξεις για το 1821**

(Ζητάμε από τους μαθητές και τις μαθήτριες να γράψουν αφήγηση, διήγημα, περιγραφή μάχης, τόπου, ήρωα κλπ. και να δώσουν έναν τίτλο. Το 821 λέξεις χρησιμοποιείται συμβολικά, δε συνεπάγεται την καταμέτρηση λέξεων, είναι ένα κίνητρο για γραφή με οποιαδήποτε έκταση).

- ✓ **ΖΩΓΡΑΦΗΓΗΣΗ: ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΗΣ ΧΑΡΤΑΣ ΤΟΥ ΡΗΓΑ- Ίδρυμα Ωνάση – ΔΩΡΕΑΝ εκπαιδευτικό πρόγραμμα**

Μαθητές Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικού και Εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας Zoom.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ: Φεβρουάριος – Μάιος 2021 (Δευτέρα – Παρασκευή)

Ο Ρήγας Βελεστινλής, αυτός που έγραψε τον «Θούριο» ύμνο και προετοίμασε τους Έλληνες για την Επανάσταση του 1821, κατάφερε έξυπνα να «κρύψει» το όνειρό του για μια Ελλάδα ανεξάρτητη μέσα σε έναν χάρτη.

Με αφορμή ένα αντίτυπο της Χάρτας της Ελλάδας που βρίσκεται στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη, οι μαθητές θα λύσουν γρίφους και θα αποκρυπτογραφήσουν τα μηνύματα που ήθελε να μεταφέρει ο Ρήγας στους υπόδουλους Έλληνες (από την ιστοσελίδα).

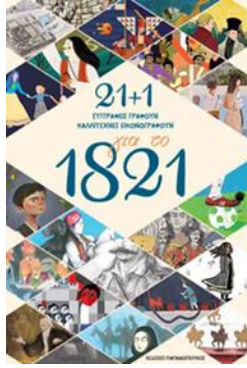
Λεπτομέρειες στον σύνδεσμο:

[Ζωγραφήγηση-Ίδρυμα Ωνάση](#)

Σχολική βιβλιοθήκη (ή δραστηριότητες φιλιαναγνωσίας)

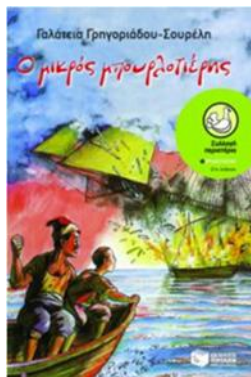
Ενδεικτικές προτάσεις παιδικών λογοτεχνικών βιβλίων για τη σχολική βιβλιοθήκη. Εάν θέλετε, μπορείτε να δείτε περισσότερα παιδικά βιβλία για το 1821 [ΕΔΩ](#)

- ✓ [21+1 για το 1821](#) Επιμέλεια τόμου: Μαρίζα Ντεκάστρο – Ελένη Σβορώνου

Ο Σύλλογος Φίλων της Ξενοπούλειου Βιβλιοθήκης σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη Κερίου -Ζακύνθου και ομιλήτρια τη συγγραφέα Ελένη Σβορώνου, έχει προγραμματίσει διαδικτυακή συνάντηση με θέμα: " Η Επανάσταση μέσα από την παιδική και νεανική λογοτεχνία" (Δευτέρα 01/03/2021, απαιτείται εγγραφή).

✓ «Ο μικρός μπουρλοτιέρης» Συγγραφέας: Γρηγοριάδου - Σουρέλη Γαλάτεια

Ο Λευτέρης, ένα δεκατετράχρονο αγόρι, παίρνει μέρος κι αυτός, σαν μπουρλοτιέρης, πλάι στους μεγάλους ναυάρχους Μιαούλη και Κανάρη και μας μιλάει για τον ναυτικό αγώνα, την περίοδο του μεγάλου ξεσηκωμού του 1821.

Απόσπασμα από τον μικρό μπουρλοτιέρη, υπάρχει στο [Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων](#) της Ε΄ και ΣΤ΄ Τάξης.

✓ Παιδικά λογοτεχνικά βιβλία του Φίλιππου Μανδηλαρά, με θέμα την επανάσταση του 1821, σειρά «Η πρώτη μου Ιστορία» (για μικρούς αναγνώστες). Προτεινόμενη Ηλικία: 6 - 9

- ✓ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης
- ✓ Κωνσταντίνος Κανάρης
- ✓ Οι ελεύθεροι πολιορκημένοι του Μεσολογγίου
- ✓ Γεώργιος Καραϊσκάκης
- ✓ Η Ελληνική Επανάσταση του 1821

- ✓ Φτιάχνουμε τη Σχολική Εφημερίδα για την 25^η Μαρτίου.

- ✓ Έντυπη ή ψηφιακή μορφή.

[Η εφημερίδα των μελάδων \(3ο Δ.Σ. Αργοστολίου, ΣΤ2 Τάξη Μάρτιος 2012\)](#)

- ✓ Η δημιουργία ηλεκτρονικού περιοδικού στο ΠΣΔ «Περιοδικά & εφημερίδες», με τη συμβολή των εκπαιδευτικών πληροφορικής.

Οδηγός: <https://schoolpress.sch.gr/help/>

- ✓ Δημιουργούμε, ως τάξη ή ως σχολική μονάδα, το Padlet της επανάστασης του 1821 [Δημιουργία PADLET σε 10 βήματα](#).

ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

Υλικό από το εργαστήριο ψηφιακής αφήγησης που πραγματοποιήθηκε σε 4 δίωρα εργαστήρια, και συνδιοργανώθηκε από το 2^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Ιονίων Νήσων, τη Β/θμια Εκπ/ση Ζακύνθου και τον Όμιλο για την UNESCO στη Ζάκυνθο θα βρείτε [ΕΔΩ](#)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ)

- ✓ Κατηγορίες ιστορικών πηγών του Δημήτρη Κ. Μαυροσκούφη (2005):

["Η Ιστορία μέσα κι έξω από το σχολείο"](#), κυρίως σελ.3-4, «Μορφές- είδη πηγών: Γραπτές και Παραστατικές πηγές της ιστορίας».

- ✓ Ανάλυση εικόνων: Παραδείγματα (από το βιβλίο της Ιστορίας της ΣΤ΄ Τάξης)

Α) Λύτρας « Η πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας από τον Κανάρη»

(Ιστορία ΣΤ΄ Τάξης, σελ. 102)

Νικηφόρος Λύτρας (1832-1904), λάδι σε μουσαμά (διαστάσεις 141X112 εκ.)

Παιδαγωγικά αξιοποιήσιμη εικόνα, από το διδακτικό εγχειρίδιο της Ιστορίας της Στ΄ Τάξης. Ανάλυση σύμφωνα με τη γραμματική της εικόνας (εργαλεία λειτουργιών της εικόνας κατά τους Kress & Van Leeuwen).

[Κειμενική μεταλειτουργία της εικόνας](#) κατά Kress & Van Leeuwen (Φυτοπούλου Αλεξάνδρα).

Β) «Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής υποβαστάζουν την Ελλάδα», Θεόφιλος (Ιστορία της ΣΤ΄ Δημοτικού, σελ. 58)

Ιδεολογικό Μήνυμα: Η Ελλάδα καταρρακωμένη, «υποβαστάζουσα», από τους λόγιους μορφωμένους Έλληνες, οι οποίοι αποτελούν την ελπίδα της ανόρθωσής της.

Περισσότερα για τη σημασία του πίνακα στο [Ανοιχτό παράθυρο](#)

✓ **Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων**

Σημείο όπου συγκεντρώνονται πηγές και τεκμήρια που αφορούν το 1821.
[Βιβλιοθήκη Βουλής](#)

✓ **«Η ενδυμασία» Ελληνική Φορεσιά: «Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα»**

[Τουρκοκρατία - Ενδυματολογικές συμπεριφορές στον 18ο και 19ο αιώνα](#)

Ιστορία

Γραπτές πηγές

1. Η Ελλάδα τον 19ο αιώνα
2. Ο φιλελεύθερος φεμινισμός της Μουζών
3. Η Ελλάδα τον 19ο αιώνα
4. Αυτοβιογραφία Ε. Μουζών-Μαρτυλόκου
5. Πώς είδαν την Ελλάδα
6. Πώς είδαν την Ελλάδα
7. Πώς είδαν την Ελλάδα
8. Nicholas Biddle in Greece
9. Οι περιηγήσεις του Γεωργίου Αντουάν Ολβιέ
10. Από τις περιηγήσεις του Jacob Salomon Bartholdy
11. Από τις περιηγήσεις του William Martin Leake
12. Από τις περιηγήσεις του Henry Holland
13. Από τις περιηγήσεις των Levi Parsons και Pilly Fisk
14. Από τις περιηγήσεις του Pierre Lebrun

Οπτικό υλικό

1. Εσωτερικό σπειρώ στη Σίφνο
2. Κατεργασία βαμβακιού
3. Οι Σουκιάτισσες στη μάχη εναντίον των στρατευμάτων του Αλή πασά
4. Παυτήρι στην Αθήνα
5. Σκεπή χερσό
6. Ελληνικός χερός στην Πάρο
7. Συναυσιόνας τη νόφη
8. Γυναικές της Χίου
9. Βασκοί στην Αρκαδία
10. Το παζάρι της Αθήνας
11. Γυναικές της Ίου
12. Αγροτική σκηνή
13. Αιγιασιελιγίτσοα

Οπτικοακουστικό υλικό

1. Η ενδυμασία
2. Η γυναικεία ενδυμασία

✓ **Τάκης Λάμπας, "Φορεσιά και άρματα στην Επανάσταση του 1821"**
https://www.istorikathemata.com/2010/03/1821_23.html

«ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

✓ **ΕΛΛΑΔΑ 2021:**

[Ημερολόγιο δράσεων](#)

✓ **Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων:**

[Κύκλος δράσεων](#)

- ✓ **Πρωτοβουλία 1821-2021.** Η «Πρωτοβουλία 1821-2021» συγκροτήθηκε το 2018, εν όψει της επετείου των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση και είναι το αποτέλεσμα της συστηματικής συνεργασίας μεταξύ φορέων και Ιδρυμάτων.

(Επίσημη σελίδα) <https://www.protovoulia21.gr/draseis/>

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η στήλη με το «Έκθεμα του μήνα», μέσα από την οποία παρουσιάζονται περισσότερο ή λιγότερο γνωστές συλλογές μουσείων, βιβλιοθηκών ή αρχείων από την επανάσταση του 1821.

Έκθεμα του μήνα

- ✓ **Μουσείο Ιστορίας της Ελληνικής Ενδυμασίας του Λυκείου των Ελληνίδων.**

Η έκθεση «ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ [γ]ραμμένα, ἔν πανίον. 1821-2021» επιχειρεί να παρουσιάσει πλήθος μικρές ιστορίες στο φόντο μιας μεγάλης, με σημείο αναφοράς το ένδυμα, τους μετασχηματισμούς του, καθώς και τις διαφορετικές χρήσεις του, αλλά και την επιρροή του στη μόδα από την εποχή της Επανάστασης έως σήμερα. Η έκθεση διαρθρώνεται σε 12 θεματικές ενότητες, κάθε μία από τις οποίες αναπτύσσεται μέσα από έργα βίντεο σύγχρονων εικαστικών. Τα θέματα αναρτώνται σταδιακά, σαν έργο σε εξέλιξη, κάθε Παρασκευή και ώρα 18.21, σε ψηφιακό περιβάλλον, διαθέσιμο στον ιστότοπο:

[ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ \[γ\]ραμμένα, ἔν πανίον. 1821-2021 \(lykeionellinidon.com\)](http://myriaosa.lykeionellinidon.com)

Και στο κανάλι του Λυκείου Ελληνίδων στο youtube:

[Λύκειον των Ελληνίδων - YouTube](https://www.youtube.com/channel/UC...)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ 2020-2021

- ✓ **«Το σχολείο αφηγείται»**

Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές Νηπιαγωγείων, Δημοτικών σχολείων, Γυμνασίων και Λυκείων της Ελλάδας, της Ομογένειας, δημόσιων και ιδιωτικών.

Στόχοι του Διαγωνισμού αυτού είναι:

- Να γνωρίσουν οι μαθητές όλων των βαθμίδων την ιστορία του σχολείου τους
- Να αναδείξουν την τοπική ιστορία
- Να συμμετέχουν ενεργητικά στη διαδικασία της μάθησης
- Να εμπλακούν επικοινωνιακά στη διαδικασία του project
- Να μάθουν να αξιοποιούν πηγές και προφορικές μαρτυρίες και να τοποθετούνται κριτικά και γόνιμα ως προς αυτές

✓ «Τα σχολεία εκπέμπουν στην ΕΡΤ»

Η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία με το Αρχείο της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. διοργανώνουν το 3^ο Διεθνή Μαθητικό Διαγωνισμό Οπτικοακουστικής Δημιουργίας «Τα σχολεία εκπέμπουν στην ΕΡΤ» για τους/τις μαθητές/μαθήτριες όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων της Ελλάδας και της Ομογένειας, δημόσιων και ιδιωτικών. Σκοπός του διαγωνισμού είναι η αξιοποίηση και χρήση των οπτικοακουστικών τεκμηρίων του Αρχείου της ΕΡΤ στη δημιουργία μαθητικών ταινιών μικρού μήκους ώστε να αναδειχθεί η οπτικοακουστική μας κληρονομιά με τη ματιά των νεότερων γενεών.

✓ Μαθητικό Ραδιόφωνο

“ΚΑΝ’ ΤΟ Ν’ ΑΚΟΥΣΤΕΙ 2021” “ΚΑΝ’ ΤΟ Ν’ ΑΚΟΥΣΤΕΙ 2021”

με τίτλο: “Από το Εγώ στο Εμείς” (έως 25/03 Παράταση)

Η Επιστημονική Εταιρεία European School Radio, Το Πρώτο Μαθητικό Ραδιόφωνο, η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας και το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας συνδιοργανώνουν τον Μαθητικό Διαγωνισμό Ραδιοφωνικού Μηνύματος και Τραγουδιού “Κάν’ το ν’ ακουστεί 2021” με τίτλο: “Από το Εγώ στο Εμείς”. Ο Διαγωνισμός απευθύνεται στις σχολικές μονάδες της Ελλάδας, της Κύπρου, της Ομογένειας, αλλά και στις υπόλοιπες σχολικές μονάδες διεθνώς.

[Υλικό σεμιναρίων για τη δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού στα σχολεία](#)

Καλές δημιουργίες!

Με εκτίμηση

Φυτοπούλου Αλεξάνδρα (ΠΕ70)

ΣΕΕ 2^{ου} ΠΕΚΕΣ Ιονίων Νήσων